

## POSTANOWIENIE

Dnia 28 maja 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wojciech Katner

w sprawie z powództwa A. W.

przeciwko Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez

Komendanta Wojewódzkiego Policji w [...], Komendanta Powiatowego Policji w Ś.

i Komendanta Powiatowego Policji w C.

o zobowiązanie i zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 28 maja 2014 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 26 kwietnia 2013 r., sygn. akt I ACa [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,
- 2) przyznaje radcy prawnemu J. W. od Skarbu Państwa Sądowi Apelacyjnemu w [...] kwotę 1500,- (jeden tysiąc pięćset) złotych tytułem wynagrodzenia, powiększonego o podatek VAT, za udzielenie powodowi nieopłaconej pomocy prawnej z urzędu,
- 3) zasądza na rzecz Skarbu Państwa Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa, od powoda, kwotę 5400,- (pięć tysięcy czterysta) złotych tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.

## UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 24 kwietnia 2013 r. Sąd Apelacyjny w [...] oddalił apelację powoda A. W. od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 12 kwietnia 2012 r., którym oddalone zostało powództwo przeciwko Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez Komendanta Wojewódzkiego Policji w [...], Komendanta Powiatowego w Ś. i Komendanta Powiatowego Policji w C. o zobowiązanie do złożenia oświadczenia i zapłatę zadośćuczynienia za naruszenie dóbr osobistych. W uzasadnieniu Sąd drugiej instancji nie podzielił zarzutów powoda odnośnie do naruszenia przez zaskarżony wyrok przepisów postępowania oraz uznał za prawidłowe ustalenia faktyczne i oceny prawne.

W skardze kasacyjnej pełnomocnika powoda ustanowionego z urzędu zarzucone zostało wyrokowi Sądu Apelacyjnego naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 386 § 2, art. 385 i art. 236 w związku z art. 391 § 1 k.p.c., w szczególności przez nieuwzględnienie nieważności postępowania przed sądem pierwszej instancji, ze względu na pozbawienie powoda możliwości obrony jego praw przed sądem (art. 379 pkt 5 k.p.c.). Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz wyroku Sądu pierwszej instancji, w części w jakiej oddalone zostało powództwo i po zniesieniu postępowania przed sądem pierwszej instancji przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania wraz z rozstrzygnięciem o kosztach postępowania.

W odpowiedzi na skargę Skarb Państwa – Prokuratoria Generalna Skarbu Państwa wniósł o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania, ewentualnie o oddalenie skargi i zasądzenie od powoda kosztów postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie mogła zostać przyjęta do rozpoznania ze względu na niespełnienie przesłanek określonych w art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c.

We wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania pełnomocnik powoda wskazał na oczywiste uzasadnienie skargi ze względu na nieważność postępowania przed Sądem pierwszej instancji i niedostrzeżenie tej nieważności przez Sąd Apelacyjny

w sytuacji, gdy powód został pozbawiony możliwości obrony swych praw w rozumieniu art. 379 pkt 5 k.p.c.

Jednakże argumentacja dotycząca oczywistości skargi jest chybiona. Opiera się bowiem na założeniu, że postępowanie przed Sądem pierwszej instancji było nieważne i Sąd Apelacyjny tylko tego nie zauważył, bo gdyby zauważył, to uwzględniłby zarzut powoda. Tymczasem Sąd drugiej instancji nie uwzględnił zarzutu pozbawienia powoda możliwości obrony jego praw na skutek zaniechania doprowadzenia go na rozprawę z zakładu karnego, obszernie uzasadniając swoje stanowisko. Jest ono poparte zarówno powołaniem odpowiednich przepisów, jak i przytoczonego orzecznictwa, z których jednoznacznie wynika, że obowiązek sądu do zarządzenia doprowadzenia strony pozbawionej wolności na rozprawę występuje tylko wtedy, gdy uzna, że jej obecność jest niezbędna ze względów procesowych lub gdy ta nieobecność mogłaby pozbawić stronę możliwości obrony jej praw. W ocenie Sądu drugiej instancji w sprawie prowadzonej z powództwa skarżącego sytuacja taka nie występowała, a powód korzystał ze swoich uprawnień procesowych, wypowiadając się w formie pisemnej. Ponadto przeprowadzony został w sprawie dowód z przesłuchania stron, ograniczając go do przesłuchania powoda, korzystając z pomocy sądowej Sądu Rejonowego w B., a także zostały w sprawie zgromadzone wszystkie dokumenty, w tym akta spraw sądowych, które jako dowody zostały uwzględnione w toku ustalania stanu faktycznego nawet wtedy, gdy wniosek powoda o ich dopuszczenie nie był uwzględniony.

Powołując się na niemożność obrony swoich praw przez osobistą nieobecność na rozprawach powód nie wskazuje nawet na to, jakie okoliczności, które miałby przedstawić powód na rozprawie nie mogły zostać przytoczone w licznej korespondencji, którą powód prowadził z sądem. Dotyczy to także braku wniosków dowodowych w postępowaniu apelacyjnym, których nie mógł zgłosić z powodu nieobecności przed zamknięciem rozprawy przed Sądem pierwszej instancji. Zwraca na to uwagę pozwany Skarbu Państwa w odpowiedzi na skargę, zwłaszcza że trudno mówić o zaskoczeniu wydaniem wyroku w sprawie, po czterech latach prowadzenia procesu. Trafne jest także odmienne ocenienie dla rozpoznania przedmiotowej sprawy, niż przez pełnomocnika powoda, stanowiska

Sądu Najwyższego, wyrażonego w wyroku z dnia 11 października 2012 r. w sprawie III CSK 12/12.

W licznych orzecznictwie oraz w poglądach doktryny od dawna są utrwalone i znane poglądy co do oczywistego uzasadnienia skargi i konieczności wykazania, że w sprawie niezgodność orzeczenia jest widoczna na pierwszy rzut oka i bez potrzeby prowadzenia skomplikowanych rozumowań prawnych (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 20 lipca 2011 r., II CSK 59/11, niepubl.; z dnia 18 września 2012 r., II CSK 179/12, niepubl.; z dnia 12 czerwca 2013 r., V CSK 447/12, niepubl. i z dnia 18 lipca 2013 r., III CSK 143/13, niepubl.). Ze względu na to, że w skromnym uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania nie został przeprowadzony odpowiedni i profesjonalny wywód prawny nie można uznać, aby zostały wypełnione przesłanki określone w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c.

Mając to na uwadze na podstawie art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c. należało odmówić przyjęcia skargi do rozpoznania. O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 w związku z art. 391 § 1 i art. 398<sup>21</sup> k.p.c. Uwzględniając stopień trudności i umotywowanie skargi kasacyjnej wraz z wnioskiem o przyjęcie jej do rozpoznania i jego uzasadnienie, przyznane zostało wynagrodzenie za udzielenie z urzędu pomocy prawnej powodowi (§§ 15 i 16 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, jedn. tekst Dz.U. z 2013 r., poz. 490).